

Scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest Syllabus 2025-2026 Semester I

Contactgegevens:

Algemene informatie: scriptiewerkplaats@fgga.leidenuniv.nl

Mandy Koenraads, Programmamanager

E: m.r.koenraads@fgga.leidenuniv.nl

T: 0634550810

Ginger Wouters, student-assistent E: g.j.wouters@fgga.leidenuniv.nl

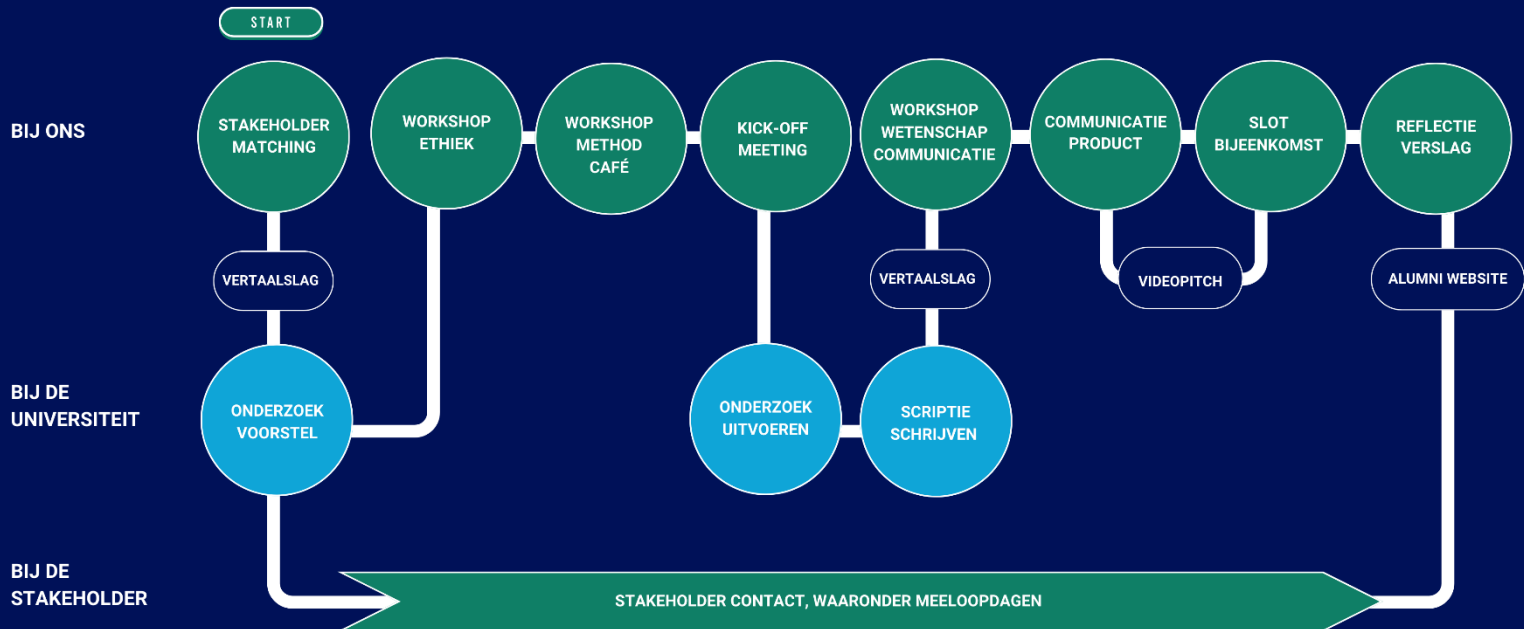
De [Scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest](#) is een onderwijsplatform waar verschillende studenten van de Universiteit Leiden, TU Delft en Erasmus Rotterdam (afstudeer)onderzoek doen vanuit verschillende disciplines. Het onderzoek wordt gekoppeld aan praktijkgerichte uitdagingen die worden aangereikt door verschillende stakeholders in Den Haag Zuidwest. Denk aan de gemeente Den Haag, lokale wijkprofessionals en bewoners. In dit document vind je alle belangrijke informatie over de verwachtingen van studenten die deelnemen aan de scriptiewerkplaats en belangrijke data om op te letten bij deelname.

Inhoud

De reis van het programma en de verwachtingen voor jou	2
Hoe ziet het scriptieproces eruit?	2
Zeven verplichte onderdelen	4
Tijdslijn programma: noteer deze verplichte onderdelen en data in je agenda	7
Vrijwillige meetings om te sparren met je coördinator en/of medestudenten.	7
Praktische zaken	8
Teamsomgeving	8
Voor wat bij wie?	9
Vervelende ervaring gehad in de wijk?	9
Communicatie is heel belangrijk voor- tijdens en na je onderzoek	9
Dataverzameling, -deling en -opslag	10
Onze locatie BLOCK33 - met Hart en Hoofd in Moerwijk	10
Praktische uitdagingen	11
Vanuit Gemeente Den Haag	11
Partneraard & Burgparticipatie indirecte burgerparticipatie	13
Casestudievergelijking Burgerparticipatie in gemeente Den Haag t.o.v	14
Departement Sociale Zaken en Werkgelegenheid	14
Vanuit professionals en bewoners Den Haag Zuidwest	15
Moerwijk	15
Morgenstond	16
Bouwlust/Vrederust	17
Privacy en het delen van gegevens	18
Uitwisseling van persoonlijke gegevens van contactpersonen door studenten	18
Uitwisseling van persoonlijke gegevens (intern)	20
Gegevens delen op onze website	21
Achtergrondinformatie	22
Waarom is de Scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest nodig?	22
Samenwerking tussen universiteiten	22
Bronnen voor meer contextinformatie over Den Haag Zuidwest	23
Bijlage 1 – Inspanningsovereenkomst NL	24

De reis van het programma en de verwachtingen voor jou

Scriptiewerkplaats proces

Hoe ziet het scriptieproces eruit?

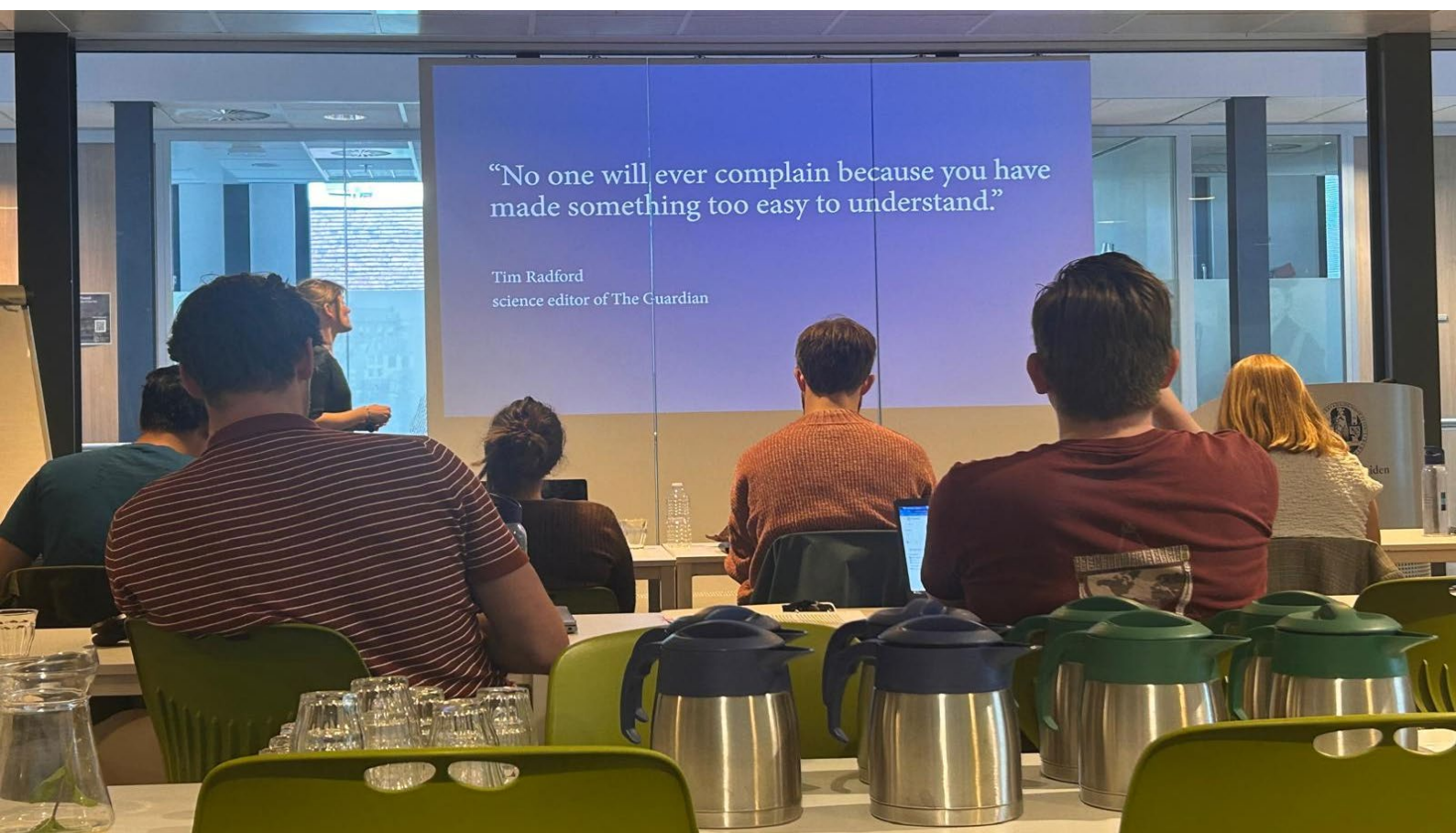
In tegenstelling tot veel andere afstudeerscripties is het startpunt van je onderzoeksopzet de lijst met praktijkgerichte uitdagingen (zie bijlage). Je kiest één van de uitdagingen in de lijst als uitgangspunt voor de onderzoeksvraag van je scriptie. De uitdagingen zijn bewust praktijkgericht geformuleerd: jouw taak is om ze te vertalen naar een goede onderzoeksvraag. Hier vindt dus de vertaalslag van praktijk naar onderzoek plaats. Je begeleider kan je daarbij richting geven.

De eerste weken schrijf je een onderzoeksopzet. Gedurende deze periode volg je ook de Workshop Ethisch Onderzoek en de Workshop Creatieve Onderzoeksmethoden om je daarbij te ondersteunen. Hierna volgt de Kick-off meeting. Tijdens deze bijeenkomst presenteer je je onderzoeksopzet aan relevante stakeholders, zoals beleidsmedewerkers van de gemeente Den Haag, projectleiders en sleutelfiguren in Den Haag Zuidwest. Deze bijeenkomst vormt een goed startpunt om contacten te leggen voor je dataverzameling en om feedback te krijgen op je voorstel.

Daarna voer je zelfstandig je scriptieonderzoek uit onder begeleiding van je eigen begeleider. In deze fase neem je ook deel aan de Workshop Wetenschapscommunicatie. Daarnaast zijn er extra, vrijblijvende contactmomenten met andere studenten die verbonden zijn aan het thesis-knooppunt.

Na het afronden van je scriptie vertaal je (een deel van) je onderzoeksbevindingen in een concreet communicatieproduct. Dit product vormt het uitgangspunt voor de Slotbijeenkomst, waar je samen met stakeholders in tafelgesprekken je onderzoeksresultaten bespreekt. Dit is een kans om iets terug te doen voor de betrokken partijen in Den Haag Zuidwest en met hen in gesprek te gaan over je bevindingen. Voorafgaand aan de slotbijeenkomst maak je daarnaast een korte videopitch, zodat stakeholders alvast kunnen bepalen bij welke tafel zij willen aansluiten. Tot slot schrijf je een reflectieverslag.

De drie workshops, kick-off meeting, communicatieproduct, de slotbijeenkomst (en videopitch) én het reflectieverslag vormen samen de zeven verplichte onderdelen van de Scriptiewerkplaats. **Belangrijk:** alle verplichte onderdelen en deadlines rondom je scriptie vanuit je eigen opleiding blijven gelden. Bij Scriptiewerkplaats DHZW werken we nauw samen met onze stakeholders, zij weten echter dat studenten geen resultaatverplichting maar een inspanningsverplichting hebben. Bij ons eerste contactmoment wordt deze overeenkomst ondertekend (zie bijlage 2).

Zeven verplichte onderdelen

Hieronder worden alle verplichte onderdelen van de scriptiewerkplaats apart toegelicht op doel, opzet, datum en deadline. Bij vragen of opmerkingen, neem gerust even contact met ons op.

Doordat de drie workshops voor alle studenten van Leiden Universiteit, TU-Delft en Erasmus Universiteit worden georganiseerd, is de voertaal van alle workshops **Engels**.

Evenement	Workshop Ethiek
Doel	Wat betekent het om ethisch verantwoord onderzoek te doen? We willen elke student bewust maken van de verantwoordelijkheid die ze hebben bij het doen van onderzoek; zowel kwalitatieve als kwantitatieve onderzoeksmethoden. Deze workshop omvat onderdelen als privacy beleid, eigen positionering, gevoelige onderwerpen en teruggeven aan je deelnemers.
Opzet	Interactieve presentatie + ruimte om te brainstormen over je eigen onderzoek rondom ethische kwesties.
Datum/tijd	10 oktober 2025, 09:30 – 12:30
Locatie	The Creative Muslim Club, Het Zicht 79, 2543 AK Den Haag
Deadline	Vorbereidende opdracht inleveren in Teams voor 3 oktober 23:59 uur

Evenement	Workshop Method Café
Doel	Studenten aanmoedigen om andere onderzoeksmethoden dan enquêtes en semi-gestructureerde interviews te gebruiken voor haar/zijn scriptie. Welke methoden werken het beste voor je doelgroep? Je gaat in gesprek met verschillende experts die hun ervaringen delen. Onderzoeksmethoden zoals photovoice, kunst workshops, informele gesprekken, focusgroepen enzovoort worden aangeboden.
Opzet	Korte workshops per onderzoeksmethode + ruimte om te brainstormen over het toepassen van de methoden in je eigen onderzoek.
Datum/tijd	27 oktober 2025, 12:30 – 15:00
Locatie	Schouwburgstraat 2, 2511 VA Den Haag, ruimte B3.02
Deadline	Vorbereidende opdracht inleveren in Teams voor 20 oktober 23:59 uur

Evenement	Kick-off bijeenkomst
Doel	Een eerste netwerkbijeenkomst tussen alle relevante stakeholders waarbij de onderzoeksvoorstellen van de studenten inhoudelijk worden besproken. Dit contactmoment zorgt enerzijds voor de maatschappelijke relevantie en juiste inpassing van het onderzoeksvoorstel en geeft de student de mogelijkheid om de juiste contacten te krijgen voor zijn/haar onderzoek.
Opzet	Korte presentatie (max. 10 min) door studenten gevolgd door een Q&A
Datum/tijd	3 november 2025, 15:30-17:00
Locatie	Gemeentehuis Den Haag, SPUI F08.01 vergaderruimte
Deadline	PowerPoint met onderzoeksopzet en onderzoeksvraag aanleveren voor 29 oktober 23:59 uur

Evenement	Workshop Wetenschapscommunicatie
Doel	Conceptualiseren van (een deel van) je onderzoeksresultaten tot een communicatieproduct voor een andere doelgroep dan academici. Hoe zou je bijvoorbeeld je onderzoeksresultaten presenteren aan je deelnemers en bewoners in Den Haag Zuidwest? We gaan onder andere in op het doel, de doelgroep, het format en de boodschap van communicatiedoelen. De workshop wordt gegeven door een medewerker van de Universiteit Leiden, Wetenschapscommunicatie en Samenleving. Daarnaast schuift een beleidsmedewerker aan om de praktische kant van beleidsnotities te belichten.
Opzet	Interactieve presentatie met ruimte voor brainstormen over communicatieproducten voor je eigen onderzoek.
Datum/tijd	4 december 2025, 09:00 – 12:00
Locatie	T.B.D.
Deadline	Vorbereidende opdracht inleveren in Teams voor 27 november 23:59 uur

Opdracht	Communicatieproduct
Doel	De concrete vertaalslag maken van onderzoek naar de praktijk. Na het uitvoeren van je onderzoek en het schrijven van de scriptie maakt de student de vertaalslag van wetenschap naar een ander publiek door een communicatieproduct te maken. De student mag zelf kiezen wat voor soort product (zoals een podcast, video, blog, infographic, policy brief et cetera) zolang de doelgroep maar geen academici zijn. Hoe zou je je onderzoeksresultaten presenteren aan je stakeholders in Den Haag Zuidwest? <i>*Het communicatieproduct komt op onze website.</i>
Deadline	Inleveren in Teams voor 12 januari 2026 om 12:00 uur

Evenement	Slotbijeenkomst
Doel	Afsluitend moment om over je onderzoeksresultaten en communicatieproducten in gesprek te gaan met onze stakeholders. Het event creëert de ruimte en gelegenheid voor interactie met elkaar om integrale kennis te delen. Ter voorbereiding presenteren studenten hun onderzoek in een video van 1-2 minuten. Dit wordt van tevoren gedeeld met belanghebbenden, zodat zij kunnen beslissen aan welke tafels ze willen aanschuiven.
Opzet	Meerdere rondetafelgesprekken in kleine groepen, in Den Haag Zuidwest
Datum/tijd	16 januari 2026, 09:00 – 14:00
Locatie	BLOCK33, Van Baerlestraat 87-89, 2533 LK Den Haag
Deadline	Videopitch inleveren in Teams voor 15 december om 23:59 uur

Opdracht	Reflectieverslag
Doel	De concrete vertaalslag maken van onderzoek naar de praktijk. Na het uitvoeren van je onderzoek en het schrijven van de scriptie maakt de student de vertaalslag van wetenschap naar een ander publiek door een communicatieproduct te maken. De student mag zelf kiezen wat voor soort product (zoals een podcast, video, blog, infographic, policy brief et cetera) zolang de doelgroep maar geen academici zijn. Hoe zou je je onderzoeksresultaten presenteren aan je stakeholders in Den Haag Zuidwest? <i>*Het communicatieproduct komt op onze website.</i>
Deadline	20 januari 2026 om 12:00

Tijdslijn programma: noteer deze verplichte onderdelen en data in je agenda

In onderstaande tabel vind je een overzicht van alle belangrijke data, deadlines en momenten van de Scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest. Noteer deze nauwkeurig in je agenda. De activiteiten zijn verplicht. De onderstaande data en locaties zijn onder voorbehoud. Indien van toepassing ontvang je een e-mail met de nieuwe data of locatie. **Houd dus goed je universitaire mail in de gaten!**

Wat	Datum	Tijd	Waar
Workshop Ethiek	10 oktober 2025	09:30 – 12:30	The Creative Muslim Club, Het Zicht 79, 2543 AK Den Haag
Workshop Methode Café	27 oktober 2025	12:30 – 15:00	Schouwburgstraat 2, 2511 VA Den Haag
Kick-off bijeenkomst	3 november 2025	15:30 -17:00	Gemeentehuis Den Haag, SPUI F08.01 vergaderruimte
Workshop Wetenschapscommunicatie	4 december 2025	09:00-12:00	T.B.D.
Video pitch	15 december 2025	23:59	Inleveren via Teams
Communicatieproduct + scriptie	12 januari 2026	12:00	Inleveren via Teams
Slotbijeenkomst	16 januari 2026	09:00 – 14:00	BLOCK33, Van Baerlestraat 87-89, 2533 LK Den Haag
Reflectieverslag	20 januari 2026	12:00	Inleveren via Teams

Vrijwillige meetings om te sparren met je coördinator en/of medestudenten.

De Scriptiewerkplaats heeft elk semester meerdere bijeenkomsten (fysiek en online) gepland voor studenten om met de coördinator te sparren over o.a. hun onderzoek en de praktische voortgang. Loop je ergens tegenaan tijdens je veldwerk qua toegang, of wil je sparren over hoe je een bepaalde doelgroep het best kan benaderen, of maak je iets mee wat je wil delen? Dan zijn dit goede momenten om contact te zoeken. Daarnaast is het een structurele gelegenheid om met andere studenten uit andere disciplines om van gedachten te wisselen en te reflecteren op je onderzoeksproces. De meetings worden tweewekelijks ingepland via Outlook, houd je agenda in de gaten!

Inschrijftermijn: minimaal één werkdag van tevoren. Zodra je op meeting accepteren klikt gaan we er dan ook vanuit dat je aanwezig bent.

Praktische zaken

Teamsomgeving

Voor dit programma maken we gebruik van Microsoft Teams als centrale digitale leeromgeving. In Teams kun je opdrachten bekijken, inleveren en alle algemene documenten raadplegen, waaronder deze studiegids. Daarnaast wordt je via Teams uitgenodigd voor alle evenementen. Het is daarom belangrijk dat je Teams regelmatig controleert, zodat je altijd op de hoogte blijft van actuele informatie en deadlines. **Let op! Last-minute veranderingen worden altijd eerst via de mail gestuurd, houd dus goed je universitaire mail in de gaten.**

Pagina	Functie
Startpagina	Hier vind je alle deadlines van aankomende opdrachten, de bibliotheek, handige links en de contactgegevens van de coördinator en de student-assistent.
Classwork	Hier vind je de drie workshops met de voorbereidende opdrachten bijgevoegd.
Opdrachten	Hier vind je alle deadlines van de Scriptiewerkplaats (ook hier kan je de voorbereidende opdrachten vinden wanneer je klikt op de deadline).
Algemeen	Hier vind je eventuele geplaatste berichten. Bij bestanden vind je alle algemene bestanden zoals deze studiegids. Verder worden hier ook de slides van de workshops geplaatst zodra deze beschikbaar zijn en eventuele andere bestanden.
Class Notebook Cijfers Reflect	Deze pagina's gebruiken wij niet.

Voor wat bij wie?

De student-assistent is het aanspreekpunt voor alle praktische zaken van het interne programma, zoals deadlines, opdrachten en events. Zij is per e-mail bereikbaar (g.j.wouters@fgga.leidenuniv.nl).

De coördinator daarentegen ondersteunt je bij de externe onderdelen van het programma. Denk hierbij aan het contact met partners, het openstellen van haar netwerk in de wijk, de communicatie met verschillende doelgroepen, en het sparren over ethische kwesties of de onderzoekscontext. Daarnaast kun je bij de coördinator ook terecht om persoonlijke tegenslagen tijdens je proces te bespreken. Zij beschikt over een zakelijke telefoon, waardoor zij niet alleen per e-mail, maar ook gemakkelijk telefonisch en via WhatsApp bereikbaar is (E: m.r.koenraads@fgga.leidenuniv.nl & T: 0634550810).

Let wel: je supervisor blijft je primaire aanspreekpunt voor de inhoud. Hij of zij beoordeelt je scriptie en ziet erop toe dat deze voldoet aan de wetenschappelijke eisen. De coördinator beoordeelt daarentegen of je het programma succesvol afrondt met een pass/fail, op basis van het nakomen van de inspanningsverplichtingen.

Vervelende ervaring gehad in de wijk?

Je moet je goed realiseren dat onderzoek doen in de wijken in Zuidwest anders is dan onderzoek doen in een universiteitsgebouw, een gemeentehuis of soortgelijks. Hoewel we vanuit het programma doen wat we kunnen om de risico's te minimaliseren, blijf je onderzoek doen in de echte wereld. Het kan zijn dat je in bepaalde confronterende situaties terecht komt (bij partners, bewoners of op een andere manier), gevoelige verhalen te horen krijgt, of anders een vervelende ervaring hebt. Het is belangrijk om dat goed voor jezelf te zorgen, en dat hoeft je niet alleen te doen. De coördinator van het programma is er als luisterend oor, maar ook de studieadviseurs zijn er vanuit de universiteiten om hierin te ondersteunen. Neem dus vooral met hen contact op! Dergelijke contactgegevens kunnen worden gevonden op de website van je universiteit.

Communicatie is heel belangrijk voor- tijdens en na je onderzoek

In dit programma werk je samen met partners uit de stad – vanuit het perspectief van onze partners en de bewoners ben je het gezicht van de universiteit. Het is belangrijk dat je ten alle tijden goed communiceert met je stakeholders (en participanten). Spreek af met elkaar wat een fijne manier is om te communiceren: per email / telefoon, of fysiek afspreken van tijd tot tijd. Houd ze ten alle tijden op de hoogte van je onderzoeksproces – dit is extra belangrijk wanneer zaken niet lopen zoals verwacht. Wanneer je wegens enige reden vertraging oploopt, of tijdens het proces uitvalt – informeer hierover naar je supervisor, de coördinator van het programma en je eigen stakeholder.

Dataverzameling, -deling en –opslag

Goede omgang met dataverzameling, -deling en –opslag is een belangrijk onderdeel van verantwoord onderzoek. Het gaat daarbij niet alleen om het praktisch bewaren en organiseren van gegevens, maar ook om het waarborgen van transparantie, betrouwbaarheid en reproduceerbaarheid. Tijdens de workshop ethiek hoor je meer over welke keuzes je hierin kunt maken en welke richtlijnen je daarbij ondersteunen.

Onze locatie BLOCK33 - met Hart en Hoofd in Moerwijk

Sinds februari 2025 heeft de Scriptiewerkplaats een fysieke gedeelde locatie in Moerwijk (Adres: Van Baerlestraat 87-89, 2533 JK Den Haag). Wij delen de locatie met onder andere Gewoon Sociaal, Stichting Talentontwikkeling, Wijkz, MEION en het Jongerenpunt. BLOCK33 is een verzamelplek waar de jongeren centraal staan – alles met en rondom jeugd kan hier plaatsvinden. De ruimte is van de gemeente Den Haag, maar draait om deelgebruik zodat kruisbestuiving tussen buurtprofessionals kan plaatsvinden.

De Scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest maakt gebruik van de ruimte om studenten en docenten de gelegenheid te geven om onderwijs en onderzoek te doen in de wijk. Door aanwezig en zichtbaar te zijn op een fysieke locatie in de Zuidwest, probeert de universiteit toegankelijker te zijn voor de bewoners van de stad.

Docenten en studenten mogen de ruimte **gratis gebruiken** voor bijvoorbeeld het houden van interviews, focusgroepen, workshops of iets dergelijks. Natuurlijk kun je de locatie ook gebruiken als werkplek wanneer je Den Haag Zuidwest bezoekt. Wil je gebruik maken van de locatie? Neem dan contact op met de student-assistent voor praktische zaken zoals toegang tot het pand.

Praktische uitdagingen

Vanuit Gemeente Den Haag

- 1. Binnentuinen: hoe verhouden ontwerp en gebruik zich tot elkaar?

In het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid worden er in Den Haag Zuidwest de komende jaren 55 binnentuinen van appartementencomplexen opgeknapt. De eerste drie hiervan zijn inmiddels gereed. Deze drie binnentuinen zijn in nauwe samenwerking met omwonenden vormgegeven. Hierbij zijn aannames gedaan over wie de binnentuinen gaat gebruiken, hoe en wanneer. Met een oog op de nog op te knappen binnentuinen is een relevante vraag of de al opgeknapte binnentuinen worden gebruikt zoals verwacht. Kloppen de aannames die in het ontwerpproces zijn gedaan? En misschien nog belangrijker: hoe kunnen we eventuele verschillen tussen deze aannames en het daadwerkelijke gebruik van de binnentuinen in de toekomst voorkomen?

- 2. Binnentuinen: representatieve participatie voor een effectief ontwerp?

In het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid worden er in Den Haag Zuidwest de komende jaren 55 binnentuinen van appartementencomplexen opgeknapt. De eerste drie hiervan zijn inmiddels gereed. Deze drie binnentuinen zijn in nauwe samenwerking met omwonenden vormgegeven. Welke omwonenden bij het ontwerpproces zijn betrokken, verschilt per binnentuin. Tegelijkertijd is ook duidelijk dat niet álle bewoners bij het ontwerpproces betrokken zijn geweest. Dit roept de vraag op wat het effect hiervan is op het ontwerpproces. Welke soorten bewoners zijn niet of in mindere mate betrokken? In hoeverre reflecteert het ontwerp ook hun wensen, ideeën en belangen? Deze informatie kan helpen om het ontwerpproces van de nog op te knappen binnentuinen verder te verbeteren.

- 3. Samenwerking tussen formele en informele netwerken

Binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid wordt er in Den Haag Zuidwest geëxperimenteerd met netwerksturing; een vorm van sturing waarin een netwerk van actoren samenwerkt om maatschappelijke effecten te bereiken. In sommige projecten bestaat dit netwerk zowel uit een georganiseerde, formele kern als uit een flexibele, informele schil. De samenwerking tussen deze twee soorten netwerken is relatief nieuw en zorgt voor bijzondere uitdagingen. Hoe zorgen we er bijvoorbeeld voor dat zowel het formele als het informele netwerk in stand blijft? En dat beide soorten netwerken elkaar blijven vinden? Onderzoek naar de samenwerking tussen formele en informele netwerken helpt om inzicht te krijgen in wat wel en niet werkt - en hoe netwerksturing het beste kan worden ingezet.

- 4. Peuterconsulenten en brugfunctionarissen: werken aan vertrouwen?

In het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid zijn er in Den Haag Zuidwest verschillende professionals actief die ouders ondersteunen bij het opvoeden van hun kinderen. Zo helpen de peuterconsulenten bij opvoedkundige vragen en begeleiden brugfunctionarissen ouders via de scholen naar passende hulp. Het voornaamste doel van dit project is om kinderen een goede start te geven, maar de hoop is dat laagdrempelige hulp ook bijdraagt aan meer vertrouwen van de ouders; in elkaar, maar ook in de overheid. Aangezien de peuterconsulenten en brugfunctionarissen inmiddels al even actief zijn, rijst de vraag of deze neveloelen behaald worden. Helpt het project inderdaad om te zorgen voor meer verbinding en vertrouwen? Onderzoek hiernaar helpen om beter zicht te krijgen op mogelijke bijvangsten van laagdrempelige hulp.

- 5. Instapeconomie: impact op de wijk in kaart

In het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid zijn er in Den Haag Zuidwest verschillende initiatieven om bewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk op maat te helpen. De instapeconomie speelt hierin een cruciale rol, door bewoners in hun eigen wijk aan beschut werk te helpen. Een recente evaluatie suggereert dat dit niet alleen een positief effect heeft op de bewoners zelf, maar mogelijk ook voor hun omgeving; doordat kwetsbare bewoners dagbesteding en meer inkomen hebben, veroorzaken ze minder vaak overlast en leveren ze een bijdrage al de leefbaarheid in de wijk. Onderzoek naar deze mogelijke neveneffecten zal moeten uitwijzen of deze effecten zich ook daadwerkelijk voordoen. Dit helpt niet alleen om de impact van de instapeconomie beter te begrijpen, maar geeft ook inzicht in manieren om de bredere impact van initiatieven te meten.

- Aan de Leyweg in Morgenstond is er overlast van de jeugd overdag / avond op openbare plekken. Hoe kunnen we zorgen dat iedereen blij is met de openbare ruimte – het is een beetje een wij/zij verhaal maar hoe maken we dat de openbare ruimte voor iedereen – waar iedereen mag zijn. Hoezo wordt overlast zo ervaren, hoe kunnen we dichtbij elkaar komen? – *Community Builder Morgenstond*

- In het winkelcentrum De Leyweg in Morgenstond is een plein voor het Pand Zuidwest. De vraag is hoe deze openbare ruimte beter kan worden benut – in relatie tot de innovatiehub, de omwonenden en de ondernemers. Er is daarbij ook een ruimte van de kerk die willen zij wel eventueel verkopen. Dit biedt kansen – *Community Builder Morgenstond*

- Er ligt een ruimtelijke ontwerp opgave in het winkelcentrum De Leyweg in Morgenstond. Er is overlast van bromfietsen/fatbikes omdat zij met hoge snelheden rijden en zo onveiligheid veroorzaken. Hoe kan de openbare ruimte anders worden ontworpen zodat het gebruik van fatbikes/bromfietsen wordt ontmoedigd, maar het nog wel toegankelijk is voor scootmobiel en

rolstoelgebruikers? – *Community Builder Morgenstond*

- In Morgenstond richting het ziekenhuis is een klein strookje in de plint, en zij veroorzaken veel overlast met afval (en dus ratten) – de ondernemers en de bewoners doen er niks aan. De eigenaar van die grond is eigen terrein; het is onderdeel van het complex dus de Vve beheerder is verantwoordelijk om het op te lossen maar het lukt niet voor lange termijn. Als niemand eigenaar is van het probleem, hoe lossen we het probleem dan op? Welke rol kan en mag de gemeente hierin nemen? – *Community Builder Morgenstond*
- Welke rol spelen sociale netwerken van jongeren bij het al dan niet vertonen van crimineel gedrag?
- Energietransitie: Hoe inclusief is de energietransitie en in hoeverre ligt de regie bij de bewoners zelf?
- Het aantal mensen met dementie in Nederland stijgt snel, en in Den Haag gaat het inmiddels om duizenden inwoners. Naarmate de ziekte voortschrijdt, neemt het risico op vallen sterk toe. Een val kan een kettingreactie veroorzaken van lichamelijk letsel, verlies van zelfstandigheid en uiteindelijk opname in een zorginstelling. Dit raakt niet alleen de persoon zelf, maar ook mantelzorgers en de samenleving door toenemende zorglast. Omdat meer dan 70% van de mensen met dementie thuis woont, is het belangrijk te begrijpen welke risicofactoren spelen in zowel de thuissituatie als in zorginstellingen, en welke rol de inrichting van de woon- en buitenruimte heeft. De centrale onderzoeksvraag luidt: Wat zijn de belangrijkste oorzaken van vallen bij mensen met dementie (thuiswonend en in zorginstellingen) in Den Haag Zuidwest, en aan welke (gemeentelijke) ondersteuning en aanpassingen hebben zij behoefte om dit risico te verminderen?
- De samenwerking tussen ouder en school in Den Haag Zuidwest staat hier en daar op gespannen voet (lees; dit speelt breder dan in SW, maar juist in dit type wijk is dit nodig om kinderen meer kansen te geven). School geeft aan dat ouders onvoldoende betrokken zijn en kinderen onvoldoende toegerust de school binnengaan. Beheersing van de Nederlandse taal, gedrag, maar ook een ontbijt in de buik en interesse in de thuisomgeving zijn aandachtspunten voor participatie. Ouders voelen zich daarentegen onvoldoende gehoord door de school. Wat hierbij niet heeft geholpen is dat ouders de afgelopen twee jaar de school niet in mochten vanwege corona perikelen en een digitale communicatie die niet voor iedereen vanzelfsprekend is. Om kinderen echt kansen te bieden op school is het belangrijk dat school en ouders (kunnen) samenwerken.
Hoe kan de gemeente Den Haag helpen om de samenwerking tussen ouders (ouderparticipatie) en scholen te verbeteren; welke drempels moeten daarvoor worden weggenomen? Wat is hiervoor nodig?
- Een pop-up locatie midden in de wijk biedt een plek om participatie, zeggenschap en eigenaarschap te verweven met informele vormen van ontmoeting en plezier. Juist het tijdelijke en zichtbare

karakter van zo'n plek nodigt uit tot experiment, eigenaarschap en interactie met onverwachte en nieuwe doelgroepen. Vragen:

- Hoe kunnen we zo veel mogelijk bewoners bereiken en betrekken?
- Welke (vernieuwende) programmering trekt bewoners aan?
- Ik ben vooral opzoek naar voorbeelden (NL/buitenland) en hun succes verhalen/kritisch kijken naar wat wel en niet werkt.

Partnerraad & Burgparticipatie | indirecte burgerparticipatie

De Partnerraad bestaat uit 16 leden die direct zitting nemen in de raad, maar voor het vergroten van draagvlak en achterban is de behoefte om een tweede schil in te richten. Zij nemen geen zitting in de partnerraad, maar kunnen ongevraagd advies geven op bepaalde onderwerpen. Een aantal vragen hierbij zijn:

Vraagstuk over de inrichting: wie zou er in een tweede schil moeten zitten, en hoe geef je het selectieproces vorm?

- Vorm van burgerpanels: op de inhoud meedenken voor een kortere periode, of een stabielere groep voor een lange periode?
- Inclusiviteit en representatie van de partnerraad t.o.v. de bewoners van de partnerraad. Hoe waarborg je dat in de tweede schil?
- De partnerraad is een middel van burgerparticipatie van de gemeente Den Haag maar in hoeverre verdringt dit andere methodes van burgerparticipatie? Dit brengt spanningen met zich mee.

Casestudievergelijking | Burgerparticipatie in gemeente Den Haag t.o.v ...

- Welke vormen van participatie worden toegepast in de verschillende stadsdelen, en welke is het meest effectief? Zijn sociaaleconomische factoren van invloed op de vorm van burgerparticipatie.
- Er zijn 20 nationaal programma's in Nederland – vergelijkingsanalyse van participatievormen in alle gebieden. Welke vormen van participatie worden toegepast in de programma's en welke is het meest effectief?

Departement Sociale Zaken en Werkgelegenheid

- Binnen SSW hechten we veel waarde aan buurtgerichte dienstverlening en aanwezigheid in de buurt. We willen benaderbaar en toegankelijk zijn voor de bewoner, zeker als het gaat om

kwetsbare mensen. Maar betekent toegankelijk willen zijn dat we buurtgericht moeten zijn? En in hoeverre is buurtgericht werken eigenlijk effectief?

- Jongerenparticipatie in Zuidwest en in de gemeente Den Haag | Het nationaal programma draait grotendeels om de jeugd. Er wordt momenteel ook een visie opgesteld voor Zuidwest rondom jongerenparticipatie. De nieuwe projectleider Jongerenparticipatie heeft hierover een vraagstuk: Welke vormen van burgerparticipatie passen het beste bij de doelgroep jeugd in de context van Zuidwest? Een ander vraagstuk is hoe jeugdparticipatie meer kan worden ingebed in de

Vanuit professionals en bewoners Den Haag Zuidwest

- Hoe kan het vrouwelijk perspectief (en meisjes) geïntegreerd worden in het beleidsproces als we het hebben over het inrichten van de buitenruimte en kwesties rond veiligheid? Waar liggen kansen en uitdagingen?
- Op welke manieren kan het jeugdwerk de impact van het werk beter begrijpen en het bereik en de ondersteuning vergroten? (Jongerenwerkers)
- Hoe kunnen nieuwe (geclusterde) woonconcepten in de sociale woningbouw bijdragen aan leefbaarheid? Wij zien sociale cohesie als onderdeel van leefbaarheid. – *woningbouwcorporaties*
- Hoe kunnen binnentuinen bijdragen aan leefbaarheid in de buurt? – *woningbouwcorporaties*
- Er leeft (vooral bij bewoners) het idee dat de meeste initiatieven snel weer stoppen/ niet van de grond komen in Zuidwest, terwijl er ook veel initiatieven wel blijvend zijn. We zijn eigenlijk wel benieuwd hoeveel (en waarom) wijk initiatieven de afgelopen jaren er werkelijk gestopt zijn/ niet van de grond komen. En hoeveel (en waarom) er succesvol zijn. – *Community Builder Gemeente Den Haag en Project Bloesem*
- Waar zit de speelruimte van woningbouwcorporaties om op te treden t.o.v. beleid van gemeente Den Haag en nationale overheden? Discretionaire ruimte daarbij meegenomen. Casus: veel sociale huurwoningen worden bewoond mensen met een rugzakje – dichtbij elkaar. De wbc's moeten ze plaatsen, maar weten dat het niet goed is voor de wijk.

Moerwijk

- Op welke manieren kan de Buurtschool Moerwijk, in samenwerking met andere belanghebbenden in de buurt, de veiligheid in en rond school verbeteren? – *Brede buurtschool*
- Wat kunnen lokale ondernemers gezamenlijk in de buurt (Moerwijk-west) doen om de veiligheid op de straat te vergroten? – *BLOCK33*
- Het MDT traject is een subsidie traject maatschappelijke diensttijd waarin leerlingen naast voorlichting, lessen van vormingswerkers van stichting 1622 krijgen en er culturele en

burgerschapscompetenties worden aangeleerd. Dit is echter erg moeilijk meetbaar. In hoeverre heeft de inzet van het MD-traject meetbaar effect op de geluksbeleving/persoonlijke ontwikkeling van onze leerlingen? – *Roemer Visscher College*

- Projectleider Jeugdparticipatie Zuidwest
- Burgerparticipatie bij ontwerpen en eigenaarschap van gezamenlijk groen. Den Haag Zuidwest heeft naoorlogse wijken waardoor veel woningen lage portiekwoningen zijn met een gezamenlijke binnentuin. Haag Wonen (woningbouwcorporatie) gaan de saaie binnentuinen aanpakken en willen in het ontwerpproces burgers betrekken. Hoe kunnen zij de bewoner centraal laten staan in het proces? Haag Wonen wil focussen op (kleine) ingrepen in de binnentuinen die bijdragen aan het sociale domein, veiligheid, eigenaarschap en groen. – *Haag Wonen*
- Project Bloesem brengt processen in kaart die tot problemen leiden bij alleenstaande ouders. Het richt zich op gezondheidsproblemen die gelijktijdig voorkomen en elkaar versterken in populaties met een gedeelde blootstelling aan ongunstige omstandigheden. Centraal staan de wijken Moerwijk in Den Haag en De Stevenshof in Leiden. Het doel van Bloesem is om daadwerkelijke veranderingen teweeg te brengen en de situatie voor alleenstaande ouders in Moerwijk te verbeteren. Dit wordt bereikt door wijken veerkrachtiger te maken en problemen die bijdragen aan slechte gezondheid op organisatie- en beleidsniveau aan te pakken. Meer info: [link](#)
 - Vraagstuk: Evaluatie van burger/onderzoekparticipatie in het co-creatieve proces van het project Bloesem. Welke lessen moeten we meenemen voor beleid, en welke niet? Waarom? De doelgroepen die onderzocht kunnen worden zijn: Wijkonderzoekers (burgers als onderzoekers), onderzoekers en beleidsmedewerkers. Een suggestie voor een communicatieproduct is een praatplaat of een 'zine'. – *Senior onderzoeker Project Bloesem*

Morgenstond

- Hoe kunnen we ouders meer betrekken bij het onderwijs van hun kinderen op de Tamar School (vraagstuk: ouderparticipatie) - *Tamar School*
- Hoe kun je (de basisschool) kinderen/jongeren ondersteunen bij het verbreden van hun studie/toekomstperspectief? Wat is de rol/verantwoordelijkheid van de basisschool hierin? - *Tamar School*
- Wat zijn de noodzakelijke randvoorwaarden voor een succesvolle plaatsing van een havo/vwo-school in Den Haag Zuidwest? Denk aan gebouw, locatie, faciliteiten, politiek, beleid, et cetera, maar ook wat er nodig is van basisscholen om doorstroom naar een havo/vwo-school in Den Haag Zuidwest te bevorderen. - *Tamar School*
- Wat kunnen bewoners zelf doen in de binnentuin in Morgenstond om duurzame interventies met

kleine, betaalbare stappen te realiseren? Denk aan klimaatadaptie, bodemopvang, biodiversiteit, wali-graven, etc. - *Haag Wonen*

- Hoe kan burgerparticipatie (en beyond) zorgen voor eigenaarschap bij bewoners in de binnentuin in Morgenstond? ABCD-theorie (evaluerende aard) – *Haag Wonen*
- In hoeverre draagt een groen/burgerparticipatie bij aan positieve gezondheid bij bewoners aan de binnentuin in Morgenstond? Subvraag: hoe kunnen gemeenschappen zelf hun gezondheidsontwikkeling naar buiten dragen? – *Haag Wonen*

Bouwlust/Vrederust

- Welke thema's komen naar voren als we het hebben over verbindingen tussen mensen en zingeving: hoe identificeren bewoners van Bouwlust/Vrederust zich met deze begrippen? Waar is een bewoner van Bouwlust/Vrederust trots op? Hoe verbind je mensen op zo'n moment? Een onderzoeksmethode die interessant zou zijn is story- telling. – *STEK*
- In hoeverre beïnvloeden media het toekomstperspectief van jongeren? - *Zuidwest College*
- Welke mogelijkheden zijn er in de Gaarden om op een gezonde manier te verdichten de komende periode? – *Haag Wonen*
- Leer Lokaal Lozerlaan – dit is een meerjarig buurtontwikkelingstraject van Haag Wonen waarbij vier senioren flats worden gerenoveerd. Het uitgangspunt is Gezond en Gelukkig ouder worden aan de Lozerlaan. Er liggen meerdere ontwerpvragestukken, mobiliteitsvragestukken en participatievragestukken rondom sociaal en leefbaarheid. Hier wordt je geacht aan te haken op een bestaand proces, het vragestuk wordt dus persoonlijk afgestemd. – *Haag Wonen*

Privacy en het delen van gegevens

Deelname aan de Scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest betekent dat jouw gegevens worden gedeeld met derden. De basis hiervoor is het algemeen belang. Het delen van persoonsgegevens (naam en e-mail) tussen studenten van de verschillende universiteiten (Leiden, Delft en Rotterdam) is onderdeel van de Scriptiewerkplaats om integrale samenwerking tussen studenten te bevorderen. Hieronder wordt uitgelegd met wie, waarom en wat er gedeeld wordt. Andere informatie over wat er met jouw gegevens als student gebeurt, kun je vinden in de algemene privacyverklaring voor studenten op de website van je eigen universiteit.

<u>Universiteit Leiden</u>
<u>TU Delft</u>
<u>Erasmus Universiteit</u>

Uitwisseling van persoonlijke gegevens van contactpersonen door studenten

Omdat in de slotbijeenkomst de onderzoeksresultaten en concrete beleidsaanbevelingen door verschillende studenten gepresenteerd zullen worden, vinden we het belangrijk dat studenten

hun deelnemers en contactpersonen laten deelnemen aan de bijeenkomst. Het is echter wel belangrijk om de betreffende persoon te informeren dat hun gegevens gedeeld zullen worden met de coördinator van de scriptiewerkplaats, zodat zij voor een uitnodiging kunnen zorgen.

Het is ook belangrijk om je ervan bewust te zijn dat als een persoon ervoor kiest om deel te nemen aan de bijeenkomst, hun eventuele anonimiteit niet (meer) kan worden gewaarborgd in je onderzoek. Het is daarom **erg belangrijk** om je deelnemer/contactpersoon vooraf te informeren en expliciet toestemming te vragen. We hebben een voorbeeldtekst gemaakt die je kunt gebruiken.

Voorbeeldtekst:

*Graag wil ik u informeren dat er aan het einde van mijn onderzoek een eindbijeenkomst zal plaatsvinden waarbij de onderzoeksresultaten en beleidsaanbevelingen gedeeld zullen worden door studenten die aangesloten zijn bij de Scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest. Verschillende medewerkers van de universiteiten en de gemeente Den Haag zullen dan aanwezig zijn, maar ook professionals en sleutelfiguren in Den Haag Zuidwest zullen worden uitgenodigd. Als je wilt, ben je ook van harte welkom om de slotbijeenkomst bij te wonen. **Belangrijk** om te weten is dat ik je contactgegevens (naam en e-mail) zal delen met de coördinator van de scriptiewerkplaats, Mandy Koenraads, zodat zij je te zijner tijd kan uitnodigen voor de bijeenkomst. Hierbij wil ik ook benadrukken dat door jouw aanwezigheid het mogelijk is dat mijn onderzoek gelinkt wordt door de aanwezigen - dit is niet noodzakelijk het geval, maar ik kan het niet met zekerheid zeggen.*

Wilt u uitgenodigd worden voor de laatste bijeenkomst van mijn onderzoek? Zo ja, dan geeft u door het plaatsen van uw handtekening toestemming om uw contactgegevens te delen met de coördinator van de scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest. Na de eindbijeenkomst worden je gegevens verwijderd.

Uitwisseling van persoonlijke gegevens (intern)

Andere studenten

Doel: De scriptiewerkplaats is een onderwijsplatform waarbij interdisciplinaire samenwerking op het gebied van onderzoek het uitgangspunt is. Daarom is het wenselijk om masterstudenten van de verschillende universiteiten met elkaar te verbinden. Op deze manier kunnen zij ook buiten de coördinator om met elkaar communiceren.

Uitwisselen van gegevens: naam, studierichting, universiteit, email student en onderzoeksvraag gekoppeld aan gekozen uitdaging.

Gemeente Den Haag

Doel: Scriptiewerkplaats is een samenwerkingsverband tussen de Gemeente Den Haag en het LDE Centre Governance of Migration and Diversity. Als partner willen wij graag een overzicht delen van welke studenten deelnemen aan de Scriptiewerkplaatsen aan welke onderwerpen zij gedurende het studiejaar werken.

Uitwisselen van gegevens: naam, masteropleiding, universiteit, e-mail van student en onderzoeksvraag gekoppeld aan gekozen challenge.

Contact van de gekozen uitdaging

Doel: het bevorderen van een integrale samenwerking tussen de contactpersoon in Den Haag Zuidwest en de masterstudent. Door het faciliteren van een gezamenlijk contactmoment tussen de externe contactpersoon, student en begeleider wordt getracht de betrokkenheid van alle partijen te bevorderen.

Uitwisseling gegevens: naam, masteropleiding, universiteit, email student en onderzoeksvraag gekoppeld aan gekozen uitdaging.

Gegevens delen op onze website

Doel: Transparant zijn over het lopende en afgeronde onderzoek waar masterstudenten aan werken. Daarnaast hechten de universiteiten er veel belang aan om de output van de Scriptiewerkplaats voor iedereen toegankelijk te maken. Daarom hebben ze ervoor gekozen om alle output te verzamelen op een publiek toegankelijke website. Wanneer jij als student je scriptie in zijn geheel uploadt naar de LDE GMD website. Het communicatieproduct is een verplicht onderdeel en wordt op de website gepubliceerd.

Vermeld lopend onderzoek: masteropleiding, universiteit, onderzoeksvraag gekoppeld aan gekozen uitdaging.

Vermeld afgerond onderzoek: naam, masterscriptie, communicatieproduct

Achtergrondinformatie

Waarom is de Scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest nodig?

De gemeente Den Haag heeft te maken met een aantal complexe maatschappelijke vraagstukken in Den Haag Zuidwest. In de vier wijken (Bouwlust, Vrederust, Morgenstond en Moerwijk) wonen ca. 75.000 bewoners - vergelijkbaar met de stad Gouda - die worstelen met meerdere sociaaleconomische vraagstukken zoals armoede, schulden, werkloosheid, bestaansminimum, polarisatie en gezondheidsproblemen. Om de wicked problems in Den Haag Zuidwest aan te pakken is in 2019 de Regiodeal geformuleerd om de komende jaren fors te investeren in vier wijken. De vraagstukken in Den Haag Zuidwest vragen om een interdisciplinaire aanpak, waarbij het nodig is om de brug tussen beleid, onderzoek, onderwijs en praktijk te versterken. De gemeente Den Haag heeft het LDE Center Governance of Migration and Diversity (GMD) gevraagd partner te worden om een relevante brug te slaan tussen onderzoek, beleid en praktijk. Inmiddels hebben we een eigen locatie in Den Haag Zuidwest (Van Baerlestraat 87, Moerwijk). Deze locatie wordt gedeeld met de Haagse Hogeschool en buurtinitiatieven in Moerwijk.

Samenwerking tussen universiteiten

[Leiden-Delft-Erasmus Universities \(LDE\)](#) is het samenwerkingsverband van de drie universiteiten in deze steden, inclusief hun UMC's. Het LDE Center for [Governance of Migration and Diversity](#) kijkt multidisciplinair naar governance en beleidsvraagstukken in vier Zuid-Hollandse steden, namelijk Leiden, Den Haag, Rotterdam en Delft. Elke universiteit wordt in deze samenwerking ingezet vanuit haar sterktes en expertise. Door verschillende afstudeeronderzoeken van masterstudenten te koppelen aan relevante praktijkgerichte uitdagingen rondom Den Haag Zuidwest wordt de brug tussen wetenschappelijke kennis en praktijkgerichte inzichten versterkt. Op deze manier wil het afstudeerpunt een positieve bijdrage leveren aan toekomstgerichte maatschappelijke, bestuurlijke en beleidsmatige ontwikkelingen in Den Haag Zuidwest.

Bronnen voor meer contextinformatie over Den Haag Zuidwest

Rapporten:

- Eindrapportage van de [Regiodeal \(2019-2023\)](#)
- Uitvoeringsagenda [Nationaal Programma Den Haag Zuidwest](#) (NPZW)
- Uitvoeringsprogramma [Preventie met Gezag](#)
- Handboek [Slagkracht in de wijk](#)

Websites over Den Haag Zuidwest:

- [‘Zuidwest op z’n best’](#)
- [Wijkagenda’s van de wijk\(en\)](#)
- [Structuurvisie/ openbare ruimte in Den Haag Zuidwest](#)
- Video's voor context:
 - Omroep West maakt een documentaire over ‘de mensen van Den Haag Zuidwest’ [Aflevering 1.](#)
 - Verhalenavond Moerwijk-Oost: [‘We gaan samen aan de slag’](#)– dit geeft een kleine blik in de beleving van bewoners
 - Stadgesprek: [Den Haag Zuidwest is klaar voor nieuwe Wijkaanpak](#)
 - Stadgesprek: [Meer groene kwaliteit en verdichten in Den Haag Zuidwest](#)
 - Stadgesprek: [Vervoer tussen regio en voordeur: katalysator voor een sterker Den Haag Zuidwest](#)

Ga zelf aan de slag op de volgende websites:

- Toegang tot raadsstukken en beleidsstukken via [website](#)
- [Open data platform](#)
- [Bijstandsmonitor](#)
- [Armoedemonitor](#)
- [Leefbaarheidscirkel](#)
- [Gezond&Gelukkig Den Haag](#)
- [Platform STAD](#)

Relevante nieuwsartikelen over Den Haag Zuidwest

- Nationaal programma [Leefbaarheid en Veiligheid](#)
- [Wijkrechtspraak](#) in Den Haag Zuidwest
- Coalitie Wonen Onderwijs Werk helpt bewoners [Den Haag Zuidwest](#) aan het werk
- [Nieuwsartikelen](#)

Bijlage 1 – Inspanningsovereenkomst NL

*Ik, [NAAM STUDENT], sluit mij graag aan bij het onderwijsprogramma van de **Scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest**. Ik ben mij bewust van mijn aanwezigheidsplicht bij de drie workshops, de kick-off meeting en de slotbijeenkomst. Ook ben ik op de hoogte van mijn verplichting tot het opleveren van een communicatieproduct, een videopitch en een reflectieverslag. Ik geef hierbij toestemming voor het publiceren van mijn communicatieproduct op de website van de Scriptiewerkplaats Den Haag Zuidwest.*

Hoewel ik geen specifiek resultaat kan garanderen, verbind ik mij ertoe om mij actief in te zetten bij de bijeenkomsten, de programmacoördinator en mijn stakeholder regelmatig op de hoogte te houden van mijn voortgang, en eventuele belemmeringen tijdens het scriptietraject tijdig te communiceren.

Daarnaast ben ik mij nadrukkelijk bewust van mijn verantwoordelijkheid als student voor het ethisch verzamelen, verwerken en veilig opslaan van onderzoeksdata zowel kwantitatief als kwalitatief. Ik begrijp dat het niet is toegestaan om deze data te sturen naar derden, inclusief mijn begeleider. Na afronding van mijn scriptie zal ik alle verzamelde data verwijderen van mijn computer, laptop en eventuele andere opslagmedia.

Ik betreed de context van Den Haag Zuidwest met respect en toewijding, en streef ernaar het onderzoeksgebied beter achter te laten dan ik het aantrof. Tijdens bijeenkomsten neem ik een actieve houding aan, en verwacht dat ook van mijn medestudenten.

Handtekening student:

.....

Datum en plaats:

.....